OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Neuvotteleva virkamies
Juha Keränen

13.2.2020

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Viite: Hallintovaliokunnan kokous 14.2.2020 kello 11.15

OIKEUSMINISTERIÖN ASIANTUNTIJALAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ HE 84/2019 vp, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (lisäselvityspyyntö)

Valtorin palvelujen toimivuus oikeusministeriön hallinnonalalla

Oikeusministeriö on lausunut tästä asiasta aikaisemmin hallintovaliokunnalle 7.2.2020 lähettämässään lausunnossa. Oikeusministeriöllä ei ole tähän asiaan lisättävää.

Professori Olli Mäenpään lausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hallintovaliokunta on pyytänyt oikeusministeriön kommentteja professori Mäenpään esittämiin muutosehdotuksiin.

Palvelukeskuksen hallitus

Professori Mäenpää esittää, että palvelukeskuksen hallituksen lakkautuksen vuoksi ainakin osa hallitukselta toimitusjohtajalle siirtyvistä tehtävistä tulisi mainita uudessa laissa toimitusjohtajan tehtävinä. Lisäksi lakiin tulisi lisätä säännös siitä, että toimitusjohtaja huolehtii palvelukeskuksen tehtävien asianmukaisesta toteuttamisesta ja että tähän huolehtimisvelvollisuuteen on perusteltua ymmärtää sisältyvän myös yleinen velvollisuus huolehtia palvelukeskuksen vastuulla olevien järjestelmien toimivuudesta ja tietoturvallisuudesta.

Oikeusministeriö toteaa tähän, että mainitut esitykset ovat kannatettavia ja selventäisivät toimitusjohtajan tehtäviä ja vastuita. Professori Mäenpään viittaus toimitusjohtajan yleisestä velvollisuudesta huolehtia palvelukeskuksen vastuulla olevien järjestelmien toimivuudesta ja tietoturvallisuudesta olisi samalla syytä mainita hallituksen esityksen perusteluissa.

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Palvelukeskuksen henkilöstön rikosoikeudellinen virkavastuu

Oikeusministeriö on aikaisemmassa lausunnossaan todennut, että hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä annetun lain 9 §:ä niin, että se sisältäisi informatiivisen säännöksen viraston työsuhteisen henkilöstön rikosoikeudellisesta virkavastuusta siten, että henkilöstön rikosoikeudellisesta virkavastuusta säädetään rikoslain 40 luvussa. Hallituksen esityksen tarkoituksena ei ole muuttaa vallitsevaa oikeustilaa viraston työsopimussuhteisen henkilöstön rikosoikeudellisen virkavastuun osalta. Oikeusministeriö pitää tätä lisäystä kannatettavana ottaen huomioon lisäksi sen, että hallituksen esityksessä rikosoikeudellinen virkavastuu esitetään sekä TORI-lain että TUVE-lain tehtävien osalta selvästi. Turvallisuusverkkotoimintaan liittyviin tehtäviin liittyy aina rikoslain 40 luvun mukainen virkavastuu kokonaisuudessaan ja TORI-lain mukaisissa tehtävissä suppeammin rajoittaen lähinnä virka-aseman väärinkäyttämisen, törkeän virka-aseman väärinkäyttämisen, virkavelvollisuuden rikkomisen ja tuottamuksellisen virkavelvollisuuden rikkomisen soveltamisalan ulkopuolelle.

Professori Mäenpää esittää ehdotetun 9 §:n sanamuodon tarkentamista esimerkiksi niin, että tekstiin lisätään suora viittaus siihen, että palvelukeskuksen henkilöstöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia rikoslain 40 luvun säännöksiä heidän suorittaessaan turvallisuusverkkotoimintaan liittyviä tehtäviä. Tältä osin oikeusministeriö toteaa, että tällainen suora viittaus ehdotetun ns. informatiivisen säännöksen tilalla on kannatettava, se olisi selkeämpi kuin ehdotettu informatiivinen viittaus rikoslain 40 lukuun ja poistaisi mahdollisia tulkinnanvaraisuuksia.